

DEĞERLER

1. SAYGI

"İnsanların saygı ve şerefının, itaat ve uyumunun kendinden maddeten değil, manen yüksek olanlar için gösterilmesi insan ruhunun gereklerindedir"
Mustafa Kemal Atatürk

Saygı, herhangi bir ilişki içinde olunan bir kurum, birey ve benzerine, söz konusu varlık veya oluşumun ilgi ve duygularının farkında tutum sergilemek, buna göre uygun bir davranış tarzını, tutumu benimsemektir. Saygı, genellikle, ilişkide olunan, iletişim kurulan varlık veya oluşumun hak, değer, inanç ve her türlü özelliğini göz önünde tutmak bunlara önyargısız yaklaşmayı içerir. Her ne kadar tersi gibi gözükse de saygı kavramı haklar kavramının varlığından önce gelir ve haklar kavramına dayanmaz.

TDK'ya göre Saygı "Değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, yararlılığı, kutsallığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu, hürmet, ihtiram." olarak tanımlanmaktadır.

2. SORUMLULUK

***"Bir ihmâl yüzünden bir çivi kaybolur,
Bir çivi yüzünden bir nal kaybolur,
Bir nal yüzünden bir bacak kaybolur,
Bir bacak yüzünden bir at kaybolur,
Bir at yüzünden bir savaş kaybolur,
Bir savaş yüzünden bir memleket kaybolur."***

Japon Atasözü

Sorumluluk; Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesidir. (Türk Dil Kurumu).

Sorumlu davranış; Diğer insanlara saygı göstermeyi, dürüst davranmayı, öz kontrollü davranmayı ve öz saygıyı içerir. Zaman içinde gelişen, düşünce ve davranışlarımızla ortaya koyduğumuz bir beceridir.

Sorumluluk bilinci gelişmiş kişiler, yaptıklarının ve yapmadıklarının sorumluluğunu alır, suçlamalar yapmadan önce karşılaştıkları olumsuz durumlara kendi katkılarını düşünür. Başkalarını suçlamak ve sorumluluk almak birbirine zıt iki durumdur. Yaptıklarının sorumluluğunu almayan kişiler başarısızlıkları ya da karşılaştıkları olumsuz durumlar için başkalarını suçlama eğiliminde olurlar. Suçu kendilerinin dışında aradıkça kendilerini geliştirmekten uzaklaşırlar. Sorumluluk sahibi kişi daha özgürdür ve özgüveni de yüksektir.

3. YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA

“Hakiki dost sıkıntılı zamanlarda, senin gurur ve izzet-i nefsinı kırmadan, sana yardım edenlerdir”

Hz. Ali

İnsanoğlu eŐi, dostu, arkadaŐları, çevresi ile bir bütündür. İnsan doğası gereği yalnız yaşayamaz, toplum içinde diğer insanlarla sürekli etkileŐim halinde bulunmaktadır. İnsan bu etkileŐim içerisinde karşılıklı olarak diğer insanlarla her anlamda alışverişte bulunur.

Yardımlaşma ve dayanışma toplum fertlerinin sahip olması gereken en güzel özelliklerdendir. Bir arada yaşayan insanlar sürekli yardımlaşma içerisinde olursa hem daha mutlu hem de daha huzurlu olurlar. Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte insanlar sanal bir dünyada yaşamaya başlamıŐ, sosyal ilişkileri git gide zayıf bir hal almıŐtır. Ancak hem bireysel hem toplumsal olarak yardımlaşma önemini kaybetmemiŐtır.

4. SEVGİ

“Dünyayı ancak sevgi tutar. Hayat yalnız sevginin olduğu yerde bulunur. Sevgisiz hayat ölümdür. Sevgi, yüz tarafı hakikat olan akçenin tersidir.”

Mahatma Gandhi

İnsan dünyanın her yerinde aynı değeri taşır. Hiç kimse ırk, dil ve dini nedeniyle birbirinden ayıramaz, hiç kimseye bu özelliklerinden dolayı pozitif ya da negatif ayrımcılık yapılamaz. Dünyadaki tüm insanlar eşittir ve dünyanın tüm insanları sevmeye değerdir.

Her insanın kendine özgü özellikleri vardır. Kimse kimseye benzemek ya da sadece birileri istiyor diye kendini değiştirmek zorunda değildir. Önemli olan tüm insanları olduğu gibi kabul edip olduğu gibi sevebilmektir. Çünkü dünyada evrensel olan nadir şeylerden biri sevgidir. Dünyanın neresine giderseniz gidin orayı sevgi yönetir. Sevginin olduğu yerde kötülüğe yer yoktur. Sevgi tüm milletlerin ortak dilidir. Sevgi ile dolu bir gülümseme dünyanın tüm dillerinde aynı anlamı taşır.

5. HOŞGÖRÜ

“Gel, Gel, ne olursan ol, gel! İster kâfir, ister mecûsî, ister puta tapan ol, gel! Bizim dergâhımız ümitsizlik dergâhı değildir. Yüz kere tövbeni bozmuş olsan da yine gel!”

Hz. Mevlana

İnsan sosyal bir varlıktır. Bu nedenle diğer insanlarla uyum içinde ve birlikte yaşamak zorundadır. Birlikte yaşamanın en önemli kuralı ise karşılıklı sevgi, saygı ve hoşgörü çerçevesinde yaşamaktır. Hoşgörden uzak olan insanların hayatı çekilmez bir hale gelir böylece birbirinden uzak, insan ilişkileri zayıf, sağlıksız toplumlar meydana gelir.

Hepimiz günlük hayatımızda haksızlığa uğrayan ya da başkalarının kötü davranışlarına maruz kalan kişileri gördüğümüzde üzülmüyoruz. Ama önemli olan bu davranışlardan kendimiz uzak durmamızdır. Herkes davranışlarına çeki düzen verir, birlikte yaşadığı bireylere iyi ve hoşgörülü davranırsa çok önemli bir toplumsal sorun da aşılmış olacaktır. Dünya daha yaşanılabilir bir yer haline gelecektir.

6. DOĞRULUK VE DÜRÜSTLÜK

“Cümleler doğrudur sen doğru isen

Doğruluk bulunmaz sen eğri isen...”

Yunus Emre

Doğruluk, her şeyde ve her yerde doğru olma halidir. Doğru olana yakışır şekilde davranmaktır. Düşüncenin gerçeğe uyuşması, yargı ve önermelerin gerçeğe uygun olmasıdır. İçinde bulunulan durum için en iyi ve geçerli olabilecek kararı alabilmektir. Sağduyudan ayrılmadan bir yol izlemektir.

Dürüstlük ise daima hakkın ve haklının yanında, haksızlık ve haksızın karşısında yer almaktır.

7. ÖZGÜVEN

“Kendini fethedebilen kişiye, karşı koyabilecek pek az şey vardır.”

XIV. Louis

Özgüven, bireyin kendisinden memnun olması, kendisi ve çevresiyle barışık yaşaması demektir. Diğer yandan, özgüven eksikliği ise; kendinden şüphe duymak, pasiflik, boyun eğme, aşırı uyum gösterme, yalnızlık, eleştirilere karşı hassas olma, güvensizlik, depresyon, aşağılık duygusu ve sevilmediğini hissetme gibi kavramlarla tanımlanabilir.

Çevresi tarafından sevgi gören, gereksinim duyduğunda beklediği yakınlık ve ilgiyi bulan, fikirlerine değer verilen ve önemsenen, güven duyulan ve sorumluluklar verilen, iyi yaptığı şeyler için övülen, gurur duyulan, yaptıklarında hataya yer verilen ve olduğu gibi kabul edilen çocuğun kendine özgüveni olur. Buna karşılık sevildiğini, önemsendiğini hissetmeyen, beklediği yakınlık ve ilgiyi göremeyen, sürekli eleştirilen ve olduğu gibi kabul edilmeyen çocuk kendisini değersiz hisseder ve özgüveni olmaz. Kendisini değerli görmeyen yani özgüveni olmayan çocuk ise aile, çevre, okul ve toplum içinde devamlı problem yaşar ve problemlere sebep olur.

8. ADALET VE DEMOKRASİ

“Adalet kutup yıldızı gibi yerinde durur ve geri kalan her şey onun etrafında öner”

Konfüçyüs

Adalet, hakkın gözetilmesi ve yerine getirilmesi anlamına gelir. Haklı ile haksızın ayırt edilmesi adaletle sağlanır. Bu anlamda herhangi bir durumun adil (adaletli) olup olmadığından söz edilebilir. Adalet kavramı temelde hukuk kurallarına uygunluğu içerir. Öte yandan, adalet insanların toplum içindeki davranışlarıyla ilgili olduğundan ahlak ve din kurallarıyla da ilişkilidir.

Demokrasi, tüm üye veya vatandaşların, organizasyon veya devlet politikasını şekillendirmede eşit hakka sahip olduğu bir yönetim biçimidir. Yunanca "dimokratia" sözcüğünden türemiştir. Yöneticilerin yönetilenler tarafından seçilmesi esasına dayanan, vatandaşlar arasında eşitlik öngören yönetim biçimidir.

YILLIK ÇALIŞMA PLANI

..... OKULU DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK PLANI

AYLAR	DEĞERLER	ALT DEĞERLER	YAPILACAK ETKİNLİKLER-KİŞİLER
EKİM	SAYGI	1.Kendine Saygı 2.Büyüklerine Saygı a) Aileye saygı b)Çevreye saygı 3.Öğretmenlere saygı 4.Farklılıklara Saygı	1. Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması (Sınıf rehber Öğretmenleri) 2. Okul içinde selamlaşmanın yaygınlaştırılması 3.Bir spor karşılaşmasında oyuncuların ve seyircilerin centilmence davranışlarının ön plana çıkarılması (Beden Eğitimi Öğretmenleri) 4. Aileye yönelik etkinlikler 5.Duvar gazetesi, dergi broşür hazırlanması
KASIM	SORUMLULUK	1.Kendine karşı sorumluluk 2.Başkalarına Karşı Sorumluluk a) Toplum Karşı Sorumluluk b)Aileye Karşı Sorumluluk 3.Doğaya Ve Çevreye Karşı Sorumluluk 4.Özgürlük 5.Çalışkanlık	1. Başarılı mezun öğrencilerin okula davet edilip, sorumluluk bilincini arttırmak için diğer öğrencilere rol model olmasının sağlanması 2. Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması(Sınıf rehber Öğretmenleri) 3. Duvar gazetesi, dergi broşür hazırlanması 4.Konu ile ilgili filmin boş geçen derslerde seyrettilmesi 5. Aileye yönelik etkinlikler
ARALIK	YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA	1.Dayanışma 2.İşbirliği 3.Misafirperverlik 4.İyilik 5.Merhamet	1.Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması (Sınıf rehber Öğretmenleri) 2.Afetzedeler ve diğer ihtiyaç sahipleri için yardım kampanyaları düzenlenmesi (Van depremzedeleri vb.) 2. Duvar gazetesi, dergi broşür hazırlanması 3. Film&Kısa film gösterimi 4. Aileye yönelik etkinlikler
OCAK	SEVGİ	1.Kendini sevmek a) Öz bakım b)Girişkenlik 2.Başkalarını sevmek 3.Arkadaşlık 4.Bariş 5.Vefa	1. Bariş, sevgi konulu kompozisyon, şiir, resim, afiş ve slogan yarışması düzenlenmesi (İl yürütme komisyonu) 2. Duvar gazetesi, dergi broşür hazırlanması 3. Konu ile ilgili kısa film seyrettilmesi 4. Aileye yönelik etkinlikler 5. Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması (Sınıf rehber Öğretmenleri)
ŞUBAT	HOŞGÖRÜ	1. İnsanlığa karşı hoşgörü 2.Farklılıklara karşı hoşgörü 3.Trafikte hoşgörü	1.Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması (Sınıf Rehber Öğr.) 2.Hoşgörü konusu ile ilgili film gösterimi 3.Mevlana ve Hacı Bektaş-i Veli temalı pano çalışması (Okul Yürütme Komisyonu) 4. Aileye yönelik etkinlikler 5.Engelli bireylerin günlük hayatta yaşadıkları sorunlar konulu dokümanların öğrenciler tarafından (resim,haber,yazı vb.) temin edilerek sınıf ortamında paylaşılması 6.Trafikte hoşgörü konulu kısa film izletimi
MART	ÖZGÜVEN	1.Kendini ifade edebilme 2.İletişimi başlatabilme 3.Toplum önünde konuşabilme 4.Kendini kabul	1.Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması (Sınıf Rehber Öğretmeni) 2.Örnek Başarı hikayelerinin öğrencilerle paylaşılması 3.Özgüven temalı pano çalışması (Okul Yürütme Komisyonu) 4.Etkili iletişim becerileri konulu çalışma (Broşür,afiş vs.) 5.Aileye yönelik etkinlikler
NİSAN	DOĞRULUK VE DÜRÜSTLÜK	1. Kendine karşı dürüst olmak a) Öz eleştiri b) Öz denetim 2. Başkalarına karşı dürüst olmak	1. Basında yer alan dürüstlük örneklerinin öğrencilere aktarılması 2. Doğruluk ve dürüstlük ile ilgili duvar gazetesi çalışması (Okul Yürütme Komisyonu) 3. Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması (Sınıf Rehber Öğretmenleri) 4. Konu ile ilgili kısa film seyrettilmesi 5. Aileye yönelik etkinlikler
MAYIS	ADALET VE DEMOKRASİ	1.Hakları bilmek a)Çocuk hakları b)İnsan hakları c)Tüketici hakları d)Hayvan hakları 2.Hakkını Savunmak 3.Başkalarına Karşı Adil Olmak 4.Haksızlıklara Karşı Durabilmek	1.Adalet ve Demokrasi ile ilgili film ve belgesel seyrettilmesi 2. Ulusal ve uluslararası bildirge ve beyannamelerin öğrencilere aktarılması (Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi vs.) 3.Çocuk istismarı konulu çalışmalar yapılması 4.Örnek sınıf içi etkinliklerin uygulanması